

Verbonden Partijen

Dit is hoe wij denken

Ons beleid voor verbonden partijen is vastgelegd in de Nota verbonden partijen Overijssel (PS/2015/818). Er is sprake van een 'verbonden partij' als wij een bestuurlijk én financieel belang hebben in een organisatie. Dit kan een privaatrechtelijke organisatie zijn (vennootschap, stichting, vereniging) of een publiekrechtelijke organisatie (bedrijfsvoeringsorganisatie of openbaar lichaam).

Er is 'bestuurlijk belang' als wij een zetel hebben in het bestuur van de verbonden partij of stemrecht kunnen uitoefenen. Van een 'financieel belang' is sprake als wij middelen (risicodragend kapitaal) ter beschikking stellen die we kwijt zijn in geval van faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie op ons kunnen worden verhaald.

We gebruiken dit instrument als wij betrokken willen zijn bij de uitvoering en zeggenschap willen hebben in de wijze waarop het provinciaal belang behartigd wordt. Bij de keuze voor een verbonden partij gaan wij er van uit dat deze partij dezelfde activiteiten uit kan voeren met een grotere doelmatigheid en doeltreffendheid en met meer kwaliteit en continuïteit dan wij zelf zouden kunnen. Een externe partij staat los van de provinciale organisatie en kan zich daardoor volledig focussen op de uitvoering van haar specifieke taak. Ook kan een externe partij beschikken over specifieke expertise, die wij niet in huis hebben en ook niet in huis kunnen of willen halen.

Dit is wat wij doen

Om te bepalen of het publieke belang behartigd zou moeten worden in de vorm van een verbonden partij gebruiken wij het afwegingskader uit de Nota verbonden partijen Overijssel. U wordt nadrukkelijk betrokken bij het besluitvormingsproces en de motivering voor de keuze van een verbonden partij.

Iedere algemene (bestuurs)vergadering wordt voorbereid in ons College. Bij de besluitvorming houden wij rekening met de verschillende rollen die de provincie heeft ten aanzien van de verbonden partij (o.a. eigenaar, opdrachtgever en toezichthouder).

De Nota verbonden partijen Overijssel wordt elke statenperiode geactualiseerd en de portefeuille verbonden partijen geëvalueerd.

We gaan met u in gesprek over de principiële vraag of we als provincie risicodragend willen blijven (mee)investeren. We evalueren en verbeteren de governance (bestuur van en toezicht op) van onze verbonden partijen.

Risico's

Bij verbonden partijen is sprake van een getrappt risico. De verbonden partijen nemen beleids- en beheersmaatregelen ter voorkoming van het ontstaan van risico's. Op onze beurt stellen wij per verbonden partij een risicoprofiel op. In een aantal gevallen leidt dat tot een risicovoorziening. Het deel dat niet is opgenomen in de risicovoorziening wordt gedekt vanuit de Algemene Financieringsreserve.

Voor de onderstaande verbonden partijen is een risicovoorziening gevormd:

CSV Amsterdam

In 2014 is Attero verkocht aan Waterland. De garantie- en aansprakelijkheidsbedragen voor deze transactie bedragen € 13,5 miljoen. Dit bedrag staat op een geblokkeerde rekening (escrow) | Ons aandeel hierin bedraagt € 2,5 miljoen. In 2016 is € 5,5 miljoen aan belastingclaims uitgekeerd aan Waterland, waardoor nog € 8 miljoen resteert. Omdat het onzeker is of de escrow ten gunste van de provincie zal komen, is ons aandeel in de vordering (€ 1,5 miljoen) volledig voorzien in de Voorziening afwikkeling verkoop AtteroEscrow. Waterland kon tot mei 2019 een claim indienen. CSV Amsterdam en Waterland zijn in onderhandeling over de hoogte van de te uit te keren claim.

Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel B.V. (HFO)

Het eigen vermogen van de (geconsolideerde) Houdstermaatschappij bedraagt ultimo 2018 € 16,2 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van de Houdstermaatschappij en het totale door de provincie gestorte vermogen (€ 24,2 miljoen) houden wij een voorziening aan van € 8 miljoen [voorziening Deelneming HFO].

Technology Base (voorheen Area Development Twente (ADT) genoemd)

De grondexploitatie van ADT per 1 januari 2019 geeft een stand van negatief € 17,1 miljoen netto contante waarde. Ons aandeel (50%, zijnde € 8,5 miljoen) in het verlies van deze grondexploitatie is opgenomen in de voorziening Resultaten gebiedsexploitaties.

Een risicosimulatie in opdracht van ADT heeft het residuele risico van de grondexploitatie berekend op circa € 8,3 miljoen en dat van de luchthavenexploitatie op € 1,5 miljoen. Het maximale residuele risico bedraagt daarmee € 9,8 miljoen. Omdat wij voor 50% in ADT participeren bedraagt ons risico € 4,9 miljoen. Indien dit risico zich voltrekt, komt dit ten laste van het beschikbare weerstandsvermogen.

Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

De grondexploitatie van RBT per 1 januari 2019 geeft een stand van € -20,5 miljoen netto contante waarde. Ons aandeel (23%, zijnde € 4,7 miljoen) is opgenomen in de voorziening resultaten gebiedsexploitaties.

In opdracht van RBT is het residuele risico van de grondexploitatie berekend. Ons aandeel daarin bedraagt € 1,0 miljoen (23%). Indien dit risico zich voltrekt, komt dit ten laste van het beschikbare weerstandsvermogen.

Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO)

De stand van het eigen vermogen van HMO bedraagt ultimo 2018 € 41,6 miljoen. Het door de provincie ingebrachte aandelenkapitaal bedraagt € 43,8 miljoen. Voor het verschil wordt een voorziening getroffen van € 2,2 miljoen [voorziening Participatie HMO].

Energiefonds Overijssel

Voor het verstrekken van participaties werkt Energiefonds Overijssel onder een zogenaamde MiFID II- vergunning (Markets in Financial Instruments Directive II). De AFM heeft de vergunningvereisten met ingang van 2018 aangescherpt, waardoor van het fonds een minimaal eigen vermogen van € 0,125 miljoen gevraagd wordt. Om het eigen vermogen op niveau te brengen is in 2018 met terugwerkende kracht € 13,3 miljoen omgezet van een lening aan Energiefonds Overijssel B.V., naar agiostortingen in het eigen vermogen van het fonds. Het (geconsolideerde) eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. bedraagt per ultimo 2018 € 1,2 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. en het totale door de provincie gestorte (agio) vermogen is een voorziening getroffen van € 12,1 miljoen [voorziening Energiefonds Overijssel].

Lijst verbonden partijen

In onderstaande tabel staan onze verbonden partijen gerangschikt naar juridische vorm. Verderop wordt per partij een nadere uiteenzetting gegeven.

Lijst van verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS (SSC ONS) (Zwolle)

Openbaar lichaam Area Development Twente (ADT) (Enschede)

Openbaar lichaam Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) (Olst-Wijhe)

Openbaar lichaam Omgevingsdienst Twente (ODT) (Almelo)

Openbaar lichaam Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) (Almelo)

Vennootschappen en coöperaties

BNG Bank N.V. ('s-Gravenhage)
 CBL Vennootschap B.V. ('s-Hertogenbosch)
 Coöperatie Samenwerkingsverband DOVA U.A. (Utrecht)
 CSV Amsterdam B.V. ('s-Hertogenbosch)
 Energiefonds Overijssel B.V. (Zwolle)
 Enexis Holding N.V. ('s-Hertogenbosch)
 Herstructureringsmaatschappij Overijssel N.V. (Zwolle)
 Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel B.V. (Zwolle)
 Ontwikkelingsmaatschappij Oost NL (Apeldoorn)
 Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ('s-Hertogenbosch)
 Verkoop Vennootschap B.V. ('s-Hertogenbosch)
 Vitens N.V. (Zwolle)
 Vordering op Enexis B.V. ('s-Hertogenbosch)
 Wadinko N.V. (Zwolle)

Stichtingen en verenigingen

Interprovinciaal Overleg (IPO) ('s-Gravenhage)

Overige verbonden partijen

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Overijssel (Nazorgfonds) (Zwolle)

Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS

Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS (SSC ONS) (Zwolle)

Hoort bij prestatie	Voor SSC ONS zijn geen specifieke prestaties geformuleerd. De werkzaamheden van het centrum vallen onder de paragraaf Bedrijfsvoering.
Provinciaal publiek belang	<p>De bedrijfsvoeringstaken inkoop & contractmanagement, ICT en personeels- en salarisadministratie zijn geconcentreerd in SSC ONS.</p> <p>De samenwerking in SSC ONS beoogt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • continuïteit door beperking van organisatorische kwetsbaarheid; • verhoging van de (erkenning van) professionaliteit en deskundigheid van medewerkers; • verhoging van de kwaliteit van de werkprocessen; • efficiency ten aanzien van de inzet van beschikbare medewerkers; • een gebundeld investeringsvermogen; • realisatie van besparingen door schaalvoordelen. <p>Dit belang is verankerd in de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS.</p>
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Bedrijfsvoeringsorganisatie, Wet gemeenschappelijke regelingen).

Partijen	Provincie Overijssel, gemeente Zwolle en gemeente Kampen. Per 1 januari 2020 treden de gemeenten Dalfsen en Westerveld toe.
Bestuurlijke betrokkenheid	Bestuurslid: gedeputeerde G.H. ten Bolscher. De provinciesecretaris neemt zitting in het Secretarissenberaad. In 2020 zal namens de provincie vanuit de opdrachtgeversrol aandacht zijn voor uitbreiding van de dienstverlening en uitbreiding van de taakvelden van dienstverlening. Vanuit de eigenaarsrol ligt de focus op de continuïteit van de organisatie, risicobeheer en een evenredige verdeling van kosten tussen de deelnemende partijen.
Financieel belang	<p>SSC ONS heeft een begroting voor 2020 en een meerjarenraming voor de periode 2021-2023 opgesteld (2019/1100507) waarop wij u hebben geadviseerd (2019/1100658). Voor 2020 is € 15,9 miljoen begroot op basis van 104 fte. Een door de colleges in 2016 vastgestelde verrekensystematiek bepaalt de bijdrage per deelnemer voor instandhouding van de bedrijfsvoeringsorganisatie en het uitvoeren van de taken (standaarddienstverlening, maatwerkdienstverlening en meerwerk).</p> <p>De bedrijfsvoeringsorganisatie moet te allen tijde aan zijn verplichtingen jegens derden kunnen voldoen. Daarom wordt een negatief saldo naar evenredigheid over de deelnemers verdeeld. Afspraken hierover zijn vastgelegd in de verrekensystematiek.</p> <p>SSC ONS mag een weerstandsvermogen van maximaal 5% van de jaaromzet opbouwen. Als de gekwantificeerde risico's hoger zijn dan 5% van de jaaromzet, wordt het weerstandsvermogen daarop aangepast.</p>
Bijzonderheden	<p>In september 2017 stemde u in met het besluit tot oprichting van Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS (Statenvoorstel en besluit). Hiermee werd de bestaande juridische vorm - een centrumconstructie op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen - gewijzigd in een bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De omvorming is met ingang van 1 januari 2018 geëffectueerd. Uitgangspunten voor de komende jaren zijn continuïteit en verbetering van de huidige dienstverlening en klanttevredenheid. Daarnaast zet SSC ONS in op groei langs twee assen: nieuwe partners en andere taakvelden van dienstverlening.</p> <p>In 2019 hebben de gemeenten Dalfsen en Westerveld het bestuur van SSC ONS verzocht per 1 januari 2020 toe te mogen treden tot de gemeenschappelijke regeling. Zij zijn voornemens alle diensten af te nemen die SSC ONS levert. In juli 2019 hebt u toestemming gegeven voor toetreding.</p>
Meer informatie	https://ons.zwolle.nl/
Area Development Twente (ADT / TBT)	
Openbaar lichaam Area Development Twente (ADT) (Enschede)	
Hoort bij prestatie	5.3.3 Topwerklocaties
Provinciaal publiek belang	<p>Herontwikkeling van de voormalige luchthaven Twente tot bedrijventerrein en luchthaven gericht op een economisch sterker en duurzamer Twente, in combinatie met een woningbouwopgave met als doel een aantrekkelijk woonmilieu in een groene omgeving te realiseren.</p> <p>Deze belangen zijn verankerd in de gemeenschappelijke regeling Gebiedsontwikkeling</p>

	<p>Luchthaven Twente e.o. die het doel van de verbonden partij omschrijft als: de integrale gebiedsontwikkeling van het projectgebied - als gevolg van de sluiting van de luchtmachtbasis Twente waarmee het militair gebruik van het projectgebied is beëindigd - ten behoeve van toekomstbestendige bestemmingen die een belangrijke bijdrage zullen leveren aan de economie, ecologie, natuur, woningbouw en leefbaarheid van de regio.</p> <p>ADT (Technology Base), RBT (XL Businesspark), Kennispark en het Hightech Systems Park (HTSP) vormen samen de vier economische toplocaties in Twente.</p>
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen).
Partijen	<p>Provincie Overijssel (50%) en gemeente Enschede (50%).</p> <p>In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.</p>
Bestuurlijke betrokkenheid	<p>Algemeen Bestuur: M.T. van Haaf (lid), E. Boerman (lid), R.H. de Witte (lid) en G.H. ten Bolscher (lid). Dagelijks Bestuur: M.T. van Haaf (lid) en R.H. de Witte (lid/vice-voorzitter). In 2020 wordt namens de provincie vanuit de opdrachtgeversrol gestuurd op een goede invulling van de gekozen ontwikkelstrategie en het versterken en ontwikkelen van het profiel van Technology Base. Vanuit de eigenaarsrol zal de focus liggen op het bewaken van de kaders en het beheersen van de risico's door Technology Base, alsmede een goede werking van de nieuwe structuur die voortvloeit uit de heroriëntatie op de ontwikkelstrategie in 2018-2019.</p>
Financieel belang	<p>De jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatie heeft plaatsgevonden en de afgesproken financiële jaarstukken zijn door Technology Base rechtstreeks aan u verstrekt.</p> <p>De grondexploitatie van ADT per 1 januari 2019 geeft een stand van negatief € 17,1 miljoen netto contante waarde. Ons aandeel (50%, zijnde € 8,5 miljoen) in het verlies van deze grondexploitatie is opgenomen in de voorziening Resultaten gebiedsexploitaties.</p> <p>Een risicosimulatie in opdracht van ADT heeft het residuele risico van de grondexploitatie berekend op circa € 8,3 miljoen en dat van de luchthavenexploitatie op € 1,5 miljoen. Het maximale residuele risico bedraagt daarmee € 9, 8 miljoen. Omdat wij voor 50% in ADT participeren bedraagt ons risico € 4,9 miljoen. Indien dit risico zich voltrekt, komt dit ten laste van het beschikbare weerstandsvermogen.</p>
Bijzonderheden	<p>In 2019 is de naam van de uitvoeringsorganisatie gewijzigd in Technology Base. Medio 2017 besloot het Algemeen Bestuur van Technology Base tot een heroriëntatie op de governance van de organisatie. De uitkomst daarvan is dat de huidige situatie wordt gecontinueerd. Wel wordt de gemeenschappelijke regeling op onderdelen aangepast en omgezet in een collegeregeling. De gemeenteraad van Enschede en uw Staten nemen hierover in 2019/2020 een besluit.</p> <p>Bedrijventerrein Technology Base onderscheidt zich op het gebied van ontwikkelen, testen, demonstreren en produceren van innovatieve producten. Technology Base beschikt over een eigen luchthaven voor met name zakelijk en recreatief vliegverkeer, vliegverkeer voor ontmanteling, drones, onderhoud en reparatie. Op de voormalige legeringskampen rond het vliegveld is 80 hectare aan woonparken in ontwikkeling. De verkoop van de panden en de kaveluitgifte verloopt voorspoedig.</p> <p>In maart 2018 stelde de gemeenteraad van Enschede de bestemmingsplannen Noord en Midden vast. Het bestemmingsplan Noord is inmiddels onherroepelijk, het bestemmingsplan Midden is door de Raad van State vernietigd, onder meer vanwege het buiten werking stellen van het</p>

Programma Aanpak Stikstof (PAS). Mogelijk heeft deze uitspraak ook gevolgen voor de activiteiten in het bestemmingsgebied Noord. Ten tijde van het opstellen van deze tekst is nog niet duidelijk of en hoe de plannen worden geraakt en of er een financiële impact is. Zodra er meer zekerheid is zullen wij u hierover informeren.

De aandacht is verder vooral gericht op concrete vormgeving van (het profiel van) Technology Base en het aantrekken van bedrijven door middel van gerichte marketing en acquisitie. Om nieuwe vestigers te huisvesten investeert Technology Base in het bestaande vastgoed, het bouwrijp maken van locaties en de ondergrondse infrastructuur. Het opwaarderen van de nutsvoorzieningen is gestart in 2019 en vergt een forse investering met een doorlooptijd van twee tot drie jaar. Ook wordt geïnvesteerd in een toegangscontrole die past bij het innovatieve karakter van het gebied.

Waar de begroting van Twente Airport in 2019 nog een tekort liet zien, is deze vanaf 2020 positief. De komende jaren wordt geïnvesteerd in de business hal en de infrastructuur, ten behoeve van de exploitatie van de luchthaven. Het aantal businessjets is toegenomen. In het donker en bij slecht zicht is het niet mogelijk om op Twente Airport te landen. Daarom is bij het Rijk een verzoek ingediend om de komende jaren - in samenwerking met Luchtverkeersleiding Nederland en Defensie - een vorm van verkeersleiding in te voeren op de luchthaven.

Meer informatie www.adttwente.nl
www.technologybase.nl

Omgevingsdienst IJsselland

Openbaar lichaam Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) (Olst-Wijhe)

Hoort bij prestatie 2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu

Provinciaal publiek belang De Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) is een bestuurlijke samenwerking, gericht op het kwalitatief goed en efficiënt uitvoeren van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van milieutaken in IJsselland. Dit belang is ook verankerd in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJsselland.

Juridische vorm Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen).

Partijen Provincie Overijssel en elf gemeenten uit de regio IJsselland: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle. In 2020 wordt geen wijziging in de deelnemende partijen voorzien.

Bestuurlijke betrokkenheid Algemeen Bestuur: T.A. de Bree (lid). Dagelijks bestuur: T.A. de Bree (lid/vicevoorzitter). In 2020 zal namens de provincie vanuit de rol van opdrachtgever aandacht zijn voor verbetering van de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving en daarnaast op verbetering van de efficiëntie. Vanuit de eigenaarsrol ligt de focus op de continuïteit van de organisatie, risicobeheer en een evenredige verdeling van kosten tussen de deelnemende partijen.

Financieel belang OD-IJ heeft een begroting opgesteld voor 2020 van in totaal ca € 10,24 miljoen, waarvan € 9,9 miljoen structureel. De financiering van OD-IJ vindt over de eerste twee jaar plaats op basis van input: elke deelnemer betaalt de kosten van de medewerkers die worden ingebracht, vermeerderd met een percentage voor formatieve- en materiële overhead. De bijdrage van de provincie Overijssel aan OD-IJ over 2020 bedraagt € 1,05 miljoen.

	De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van OD-IJ, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag OD-IJ een eigen weerstandscapaciteit om tegenvallers op te vangen. Voor 2020 heeft het Algemeen Bestuur deze weerstandscapaciteit vastgesteld op maximaal € 311.000.
Bijzonderheden	<p>Eind 2016 stemde u in met het besluit tot oprichting van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJsselland (Statenvoorstel en besluit). Deelname is een wettelijke verplichting voor de deelnemers, voor wat betreft het zogenaamde basistakenpakket. Daarnaast hebben de deelnemers de vrijheid om aanvullende taken in te brengen. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag: bevoegdheden worden niet gedelegeerd maar in mandaat overgedragen.</p> <p>De dienst is vanaf 1 januari 2018 operationeel. In het derde jaar van haar bestaan gaat de OD-IJ verder met de ontwikkelopgave om te bouwen aan een efficiënte omgevingsdienst, die goed uitgerust is voor de aan haar gemandateerde taken. Als organisatie staat ze voor de opgave om met minder formatie substantieel meer werk te verzetten en bovendien 2% financiële besparing in te boeken. De bloeiende economie in onze regio vraagt veel van de spankracht van OD-IJ. Daarom zal het dagelijks bestuur begin 2021 een tussenevaluatie uitvoeren, om op dat moment te kunnen beoordelen welke feitelijke besparing verantwoord kan worden gerealiseerd in de volgende jaren.</p> <p>Concreet betekent dit dat alleen de volgende, eerder afgesproken posten, voor de begroting 2020 worden doorgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indexatie op de loonkosten (3,7%) • Indexatie op de overige kosten (2,9%).
Meer informatie	http://www.odijsselland.nl
Omgevingsdienst Twente	
Openbaar lichaam Omgevingsdienst Twente (ODT) (Almelo)	
Hoort bij prestatie	2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu
Provinciaal publiek belang	De Omgevingsdienst Twente (ODT) - de opvolger van de netwerk-RUD Twente - is een bestuurlijke samenwerking gericht op het kwalitatief goed en efficiënt uitvoeren van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van milieutaken in Twente. Dit belang is ook verankerd in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Twente.
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen).
Partijen	<p>Provincie Overijssel en veertien gemeenten uit de regio Twente: Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.</p> <p>In 2020 wordt geen wijziging in de deelnemende partijen voorzien.</p>
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen Bestuur: T.A. de Bree (lid). Dagelijks bestuur: T.A. de Bree (lid). In 2020 zal namens de provincie vanuit de rol van opdrachtgever aandacht zijn voor verbetering van de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving en daarnaast op verbetering van de efficiëntie. Vanuit de eigenaarsrol ligt de focus op de continuïteit van de organisatie, risicobeheer en een evenredige verdeling van kosten tussen de deelnemende partijen.
Financieel	ODT heeft een begroting opgesteld voor 2020, ter hoogte van in totaal ca € 11,1 miljoen,

belang	<p>waarvan € 11,0 miljoen structureel.</p> <p>De financiering van ODT vindt over de eerste drie jaar plaats op basis van input: elke deelnemer betaalt de kosten van de medewerkers die worden ingebracht, vermeerderd met een percentage voor formatieve- en materiële overhead. De bijdrage van de provincie Overijssel aan ODT voor 2020 bedraagt € 1,21 miljoen. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van ODT, naar rato van hun inbreng.</p> <p>Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden mag ODT een eigen weerstandscapaciteit (reserves en post onvoorzien) opbouwen. Voor 2020 heeft het Algemeen Bestuur deze weerstandscapaciteit vastgesteld op maximaal € 315.636.</p>
Bijzonderheden	<p>In 2017 stemde u in met het besluit tot de oprichting van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Twente (Statenvoorstel en besluit). Deelname is een wettelijke verplichting voor de deelnemers, voor wat betreft het zogenaamde basistakenpakket. Daarnaast hebben de deelnemers de vrijheid om aanvullende taken in te brengen. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag: bevoegdheden worden niet gedelegeerd, maar in mandaat overgedragen.</p> <p>ODT is vanaf 1 januari 2019 operationeel. In 2020 wordt gewerkt aan de opgave om van ODT een organisatie te maken die de opdracht van de partners op een effectieve en efficiënte manier tot uitvoering brengt. De deelnemende partijen hebben hiervoor een vast omschreven takenpakket ingebracht en het bijbehorende personeel en of middelen.</p>
Meer informatie	https://www.odtwente.nl
Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)	
Openbaar lichaam Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) (Almelo)	
Hoort bij prestatie	5.3.2 Bestaande werklocaties en 5.3.3 Topwerklocaties
Provinciaal publiek belang	<p>Gebiedsontwikkeling gericht op realisatie van een regionaal grootschalig en duurzaam bedrijventerrein. Dit belang is verankerd in de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente die de taak van de verbonden partij omschrijft als: het (duurzaam) ontwikkelen, realiseren, exploiteren en beheren van het bedrijventerrein. De verbonden partij richt zich op vestiging van bedrijven met grootschalige industriële productie of actief in de transport- en distributiesector met een terreinquotiënt van 20 tot 50 arbeidsplaatsen per hectare en een ruimtebehoefte vanaf 2 ha.</p> <p>RBT (XL Businesspark), ADT (Technology Base), Kennispark Twente en het Hightech Systems Park (HTSP) vormen samen de vier economische toplocaties in Twente.</p>
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen).
Partijen	De provincie Overijssel (23%), Almelo (23%), Hengelo (23%), Enschede (23%) en Borne (8%). In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: M.T. van Haaf (lid) en G.H. ten Bolscher (lid). Dagelijks bestuur: M.T. van Haaf (lid). Vanuit de opdrachtgeversrol zal namens de provincie gestuurd worden op het realiseren van verkopen en daarmee regionale werkgelegenheid met extra aandacht voor het inzetten van middelen uit het investeringsfonds. Vanuit de eigenaarsrol zal de focus in 2020 liggen op het bewaken van de kaders (waaronder de voorwaarden voor de inzet van de

	middelen uit het investeringsfonds) en het beheersen van de risico's door RBT.
Financieel belang	<p>De grondexploitatie van RBT per 1 januari 2019 geeft een stand van € -20,5 miljoen netto contante waarde. Ons aandeel (23%, zijnde € 4,7 miljoen) is opgenomen in de voorziening resultaten gebiedsexploitaties.</p> <p>In opdracht van RBT is het residuele risico van de grondexploitatie in 2017 berekend. Ons aandeel daarin bedraagt € 1,0 miljoen (23%). Indien dit risico zich voltrekt, komt dit ten laste van het beschikbare weerstandsvermogen.</p> <p>Bij vaststelling van de jaarstukken 2016 besloot het Algemeen Bestuur de kosten van parkmanagement en bovenwijkse voorzieningen niet langer mee te nemen in de grondexploitatie, maar op de balans te activeren en af te schrijven over een periode van twintig jaar. Deze werkwijze is in lijn met de gewijzigde vereisten van BBV. De kosten worden geraamd op € 152 duizend per jaar tot het eind van de looptijd van het XL Businesspark Twente. De provincie heeft de dekking voor de eerste vijf jaar 2017-2021 geregeld, inclusief 2% rente. Na vijf jaar vindt een evaluatie plaats, waarna een nieuw voorstel volgt. Dit alles overeenkomstig uw besluit op het Statenvoorstel Dekking investeringen Regionaal Bedrijventerrein Twente.</p>
Bijzonderheden	<p>In 2019 is conform de door uw aangenomen motie Van de Heuvel, overgegaan van een gemengde regeling naar een collegeregeling.</p> <p>Het jaar 2020 zal in het teken staan van het benutten van de potentie van het XL Businesspark Twente als toplocatie voor grote ruimtevragers. Dit is van belang voor de werkgelegenheid en een concurrerend Twente als regio.</p>
Meer informatie	http://xlpark.nl/
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
BNG Bank N.V. (BNG) ('s-Gravenhage)	
Hoort bij prestatie	Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Provinciaal publiek belang	Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. Kerntaak van BNG Bank is om tegen lage tarieven of aantrekkelijke voorwaarden krediet te verstrekken aan of onder garantie van Nederlandse overheden. Zo draagt zij bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke investeringen. Doordat de bank alleen publiekrechtelijke aandeelhouders heeft, is zij onderdeel van de publieke sector. Met het aandeelhouderschap in BNG Bank geeft de provincie Overijssel invulling aan haar publieke taak.
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	<p>De aandeelhouders van BNG Bank zijn de Staat der Nederlanden (50%), provincies (Overijssel 0,16%), gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.</p> <p>In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.</p>
Bestuurlijke betrokkenheid	<p>Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: R.H. de Witte).</p> <p>Het aandeel van de provincie is beperkt, de bestuurlijke betrokkenheid is navenant.</p>
Financieel	De boekwaarde (i.c. de historische kostprijs) van het Overijsselse belang in BNG Bank bedraagt

belang	<p>€ 0,2 miljoen. Naast het aandelenkapitaal neemt de provincie Overijssel vanaf december 2015 met andere provincies voor € 49,5 miljoen deel in een door BNG Bank uitgegeven hybride lening (totale omvang € 424 miljoen). Eind 2016 is in de tweede hybride lening van BNG Bank geparticipeerd voor € 25 miljoen. Met de uitgifte van het instrument hybride lening heeft de BNG Bank haar solvabiliteit kunnen verbeteren. Dat is nodig als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving (Bazel-III) waardoor banken moeten voldoen aan aangescherpte vermogens-eisen. De bank heeft vanaf mei 2021, respectievelijk 2022, de mogelijkheid om de hybride leningen vervroegd af te lossen.</p> <p>Het eigen vermogen van BNG Bank bedroeg ultimo 2018 € 4.991 miljoen exclusief € 733 miljoen hybride leningen, bij een balanstotaal van € 138 miljard. De nettowinst over 2018 daalde van € 393 miljoen naar € 337 miljoen. Tijdens de Algemene Vergadering in 2019 is desondanks – vanwege de verbeterde solvabiliteit – ingestemd met het voorstel om het dividend pay-out percentage te verhogen naar 50% (2017: 37,5 %). Wij ontvingen daardoor over 2018 een dividend van € 254.000.</p> <p>De verwachte dividenduitkering door BNG Bank wordt door ons standaard elk jaar op nihil geraamd.</p>
Bijzonderheden	<p>BNG Bank voorziet in goedkope financiering voor overheden. Om tegen lage rentetarieven in te kunnen kopen is vertrouwen nodig van partijen op de geld- en kapitaalmarkt. Dit vertrouwen wordt uitgedrukt in een rating. Sinds begin 2019 kennen alle rating agencies (Standard & Poor's, Fitch en Moody's) aan BNG Bank weer een triple A status toe. Daarmee staat de kredietwaardigheid van BNG Bank op hetzelfde niveau als de Staat der Nederlanden. Op de ranglijst van World's Safest Banks 2018 bezet de bank de vijfde plaats, net voor de Nederlandse Waterschapsbank.</p> <p>BNG Bank staat op de lijst van instellingen waarvan de obligaties in aanmerking komen voor het opkoopprogramma van de Europese Centrale Bank. Dit is gunstig voor de obligatiehouders, net als het feit dat De Nederlandsche Bank BNG Bank aanmerkt als systeembank.</p> <p>Gelet op de voortdurende onzekerheden over onder meer renteontwikkelingen, marktvolatiliteit, ongerealiseerde portefeuilleresultaten, wet- en regelgeving (o.a. betreffende koersgevoelige informatie en beursgenoteerde BNG obligaties) en de effecten van de Brexit, doet de Raad van Bestuur van BNG Bank in haar jaarverslag 2018, geen uitspraken over te verwachten resultaten.</p>
Meer informatie	<p>https://www.bngbank.nl/</p>
CBL Vennootschap	
CBL Vennootschap B.V. ('s-Hertogenbosch)	
Hoort bij prestatie	<p>Algemene dekkingsmiddelen en financiering.</p>
Provinciaal publiek belang	<p>Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. De vennootschap vertegenwoordigt de verkopende aandeelhouders van Essent :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ter dekking van eventuele aansprakelijkheid bij het afkopen van de Cross Border Leases (CBL's); • met betrekking tot het geven van instructies aan de escrow-agent waar het fonds wordt

	aangehouden.
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	Provincie Groningen (6,0%), provincie Drenthe (2,3%), provincie Overijssel (18,7%), provincie Flevoland (0,02%), provincie Noord-Brabant (30,8%), provincie Limburg (16,1%) en gemeenten in deze provincies en de provincie Friesland. In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Daarnaast heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.
Financieel belang	De boekwaarde van de verbonden partij is nihil. Eind juni 2011 zijn alle CBL contracten vervoegd beëindigd. Het vermogen in het CBL escrow fonds was initieel \$ 250 miljoen. In 2016 is het fonds geliquideerd.
Bijzonderheden	Ondanks dat het escrow fonds in juni 2016 is uitbetaald en geliquideerd, dient de vennootschap nog in stand gehouden te worden tot een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten, zijn afgerond. De verwachting is dat dit eind 2019 gaat gebeuren. Op dit moment is nog niet duidelijk of dit gaat lukken.
Meer informatie	-

Decentrale OV-Autoriteiten (DOVA)

Coöperatie Samenwerkingsverband Decentrale OV- Autoriteiten (DOVA) U.A. (Utrecht)

Hoort bij prestatie	4.2.1 Transitie openbaar vervoer
Provinciaal publiek belang	Provincie Overijssel werkt in verschillende samenwerkingsverbanden met het Rijk, de provincies en vervoersregio's aan het beschikbaar stellen van actuele reisinformatie en efficiënt en doeltreffend openbaar vervoer voor reizigers. Dit belang is ook verankerd in de statuten van de coöperatie waarin het doel omschreven is als: het faciliteren en ondersteunen van de leden bij collectieve vraagstukken op het gebied van de exploitatie, infrastructuur en services voor reizigers, zoals informatievoorziening over het openbaar vervoer en andere vormen van collectief vervoer of individueel vervoer, om zo in de stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien krachtens overeenkomsten met hen te sluiten in het bedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of dat één of meer van haar dochtervennootschappen/deelnemingen uitoefent of doet uitoefenen. Uiteindelijk doel is te komen tot een beter mobiliteitsbeleid van de leden en het realiseren van een doeltreffend en efficiënt vervoer voor de reiziger.
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (coöperatie, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	De twaalf provincies, Vervoerregio Amsterdam, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en OV Bureau Groningen-Drenthe. Provincie Overijssel 5,24%.
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Ledenvergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: E. Boerman).
Financieel belang	Alle verplichtingen van de leden of voormalige leden van de coöperatie om bij te dragen zijn uitgesloten indien zich een tekort voordoet bij ontbinding van de coöperatie. De jaarlijkse winst wordt toegevoegd aan de algemene reserve, tenzij de algemene ledenvergadering, op voorstel

	van het bestuur, besluit tot een algehele of gedeeltelijke winstuitkering. Indien de winst uitgekeerd wordt aan alle leden, naar rato van de voor de leden vastgestelde jaarlijkse bijdragen.
Bijzonderheden	<p>In november 2018 stemde u in met deelname van de provincie Overijssel aan Samenwerkingsverband DOVA (Statenvoorstel en besluit). Deze nieuwe organisatie komt voort uit twee bestaande samenwerkingsverbanden. Onder de bestuursovereenkomst NDOV werkten Rijk, provincies en de vervoerregio's (decentrale OV autoriteiten) samen met de vervoerders aan het beschikbaar stellen van actuele gegevens voor OV reisinformatie. De decentrale OV-autoriteiten werkten daarnaast ook samen binnen DOVA, dat zich richt op het realiseren van een doeltreffend en efficiënt OV voor de reiziger. Het nieuwe samenwerkingsverband is op 1 januari 2019 van start gegaan. De organisatie bestaat uit twee clusters; OV-netwerk en OV-data.</p> <p>Alle deelnemers zijn zowel eigenaar (lid) van de coöperatie als afnemer van de diensten van de Coöperatie. De leden sluiten een overeenkomst met de coöperatie waarin zij vast leggen welke diensten zij van de coöperatie afnemen en de voorwaarden daarbij.</p>
Meer informatie	https://www.dova.nu/
CSV Amsterdam	
CSV Amsterdam B.V. ('s-Hertogenbosch)	
Hoort bij prestatie	Algemene dekkingsmiddelen en financiering.
Provinciaal publiek belang	<p>Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. De vennootschap heeft tot doel:</p> <ol style="list-style-type: none"> namens de Verkopende Aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland"); de escrow-agent te instrueren over het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening is gestort na de verkoop van Attero.
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	<p>Provincie Groningen (6,0%), provincie Drenthe (2,3%), provincie Overijssel (18,7%), provincie Flevoland (0,02%), provincie Noord-Brabant (30,8%), provincie Limburg (16,1%) en gemeenten in deze provincies en de provincie Friesland.</p> <p>In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.</p>
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.
Financieel belang	Het aandelenbezit van de provincie Overijssel vertegenwoordigt een boekwaarde van € 19.000.
Financieel risico	Attero is in 2014 verkocht aan Waterland. De garantie- en aansprakelijkheidsbedragen voor deze transactie - € 13,5 miljoen van de verkoopsom, provinciaal aandeel € 2,5 miljoen - staan op een geblokkeerde rekening (escrow). In 2016 is hiervan € 5,5 miljoen aan belastingclaims uitgekeerd aan Waterland, waardoor nog € 8 miljoen resteert. Het is onzeker of de escrow ten

	gunste van de provincie zal komen. Daarom is ons aandeel in de vordering (€ 1,5 miljoen) volledig voorzien in de Voorziening afwikkeling verkoop Attero Escrow.
Bijzonderheden	De escrow kent een looptijd tot en met 2019. De onderhandelingen zijn volop aan de gang. Het is op dit moment nog niet duidelijk of deze onderhandelingen voor eind 2019 zijn afgerond.
Meer informatie	-
<i>Energiefonds Overijssel</i>	
Energiefonds Overijssel B.V. (Zwolle)	
Hoort bij prestatie	2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie 2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel
Provinciaal publiek belang	Energiefonds Overijssel B.V. verstrekt leningen, participaties en garanties aan projecten op het gebied van energiebesparing en productie van hernieuwbare energie. Het fonds draagt zo bij aan de provinciale doelstelling om in 2023 20% van de totale energiebehoefte te halen uit hernieuwbare energie. Dit belang is ook verankerd in de statuten van het fonds waarin het doel van de verbonden partij omschreven is als: het verstrekken van financiering aan derden om de ontwikkeling en toepassing van hernieuwbare energie en energiebesparing te versterken.
Juridische vorm	Energiefonds Overijssel bestaat uit twee B.V.'s: Energiefonds II B.V. (voor het verstrekken van geldleningen en garanties) en Energiefonds Overijssel I B.V. (voor het deelnemen in participaties en het beheren van Energiefonds II B.V.). Beiden zijn privaatrechtelijke organisaties (besloten vennootschappen, Burgerlijk wetboek, boek 2). Het fonds kent een Fondsbeheerder, een Raad van Commissarissen en een Adviescommissie.
Partijen	Provincie Overijssel (100%). In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Vergadering.(1e gemachtigde voor de provincie hierin: R.H. de Witte). In 2020 ziet de portefeuillehouder namens de provincie toe op de werking van het fonds vanuit de nieuwe uitgangspunten: fondsomvang € 200 miljoen revolverend.
Financieel belang	Het aandelenbezit van de provincie Overijssel vertegenwoordigt ultimo 2017 een boekwaarde van € 100. De provincie staat garant voor het door Energiefonds Overijssel aan te trekken werkkapitaal (omvang € 15 miljoen). Alle bijdragen vanuit het fonds worden terugbetaald of terugverdiend. Het fonds beoogt een (netto) financieel rendement van 0,5%. Voor het verstrekken van participaties werkt Energiefonds Overijssel onder een zogenaamde MiFID II- vergunning (Markets in Financial Instruments Directive II). Deze vergunning vereist van het fonds een eigen vermogen van minimaal € 125.000. Om het eigen vermogen op niveau te brengen is met terugwerkende kracht € 13,3 miljoen omgezet van een lening aan Energiefonds Overijssel B.V., naar agiostortingen in het eigen vermogen van het fonds. Het (geconsolideerde) eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. bedraagt per ultimo 2018 € 1,2 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. en het totale door de provincie gestorte (agio) vermogen is een voorziening getroffen van € 12,1 miljoen [voorziening Energiefonds Overijssel].
Bijzonderheden	In 2020 verwacht Energiefonds Overijssel circa 18 projecten te honoreren met een financiering en/of participatie voor een bedrag van circa € 35 miljoen. De mogelijkheden voor ondersteuning van lokale initiatieven worden verder verbreed. Daarnaast wordt de focus op projecten gericht op energie-infrastructuur en – opslag geïntensiveerd.

Meer informatie	https://www.energiefondsoverijssel.nl/
<i>Enexis Holding</i>	
Enexis Holding N.V. ('s-Hertogenbosch)	
Hoort bij prestatie	2.3.3 Realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk (deelneming Enexis).
Provinciaal publiek belang	<p>Enexis Netbeheer B.V. beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland en draagt bij aan het realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk. Dit belang is verankerd in de statuten van Enexis waar het doel van de verbonden partij omschreven staat als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie; • Het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie; • Het doen uitvoeren van alle taken die als gevolg van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan de netbeheerder. <p>Enexis Holding N.V. als geheel zet in op duurzaamheid en innovatie.</p>
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2). Wettelijk is bepaald, dat alleen publieke lichamen aandeelhouder van een netwerkbedrijf kunnen zijn.
Partijen	<p>Provincie Groningen (6,57%), provincie Drenthe (2,37%), provincie Overijssel (19,68%), provincie Noord-Brabant (30,83%), provincie Limburg (16,13%) en gemeenten in deze provincies en in de provincie Flevoland.</p> <p>In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.</p>
Bestuurlijke betrokkenheid	<p>Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder hebben wij een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie.</p> <p>In april 2017 stelden de aandeelhouders het Strategisch Plan van Enexis vast. Jaarlijks vindt een dialoog plaats met vertegenwoordigers van de aandeelhouders, Raad van Bestuur en Commissarissen over strategische vraagstukken die spelen bij Enexis. De strategische richting die Enexis voorstaat is in lijn met onze eigen ambitie. Enexis is kernpartner in het programma Nieuwe Energie 2017-2023. Een goede energie-infrastructuur is van essentieel belang voor het welslagen van dit programma.</p> <p>Vanuit onze rol als aanhouder zien wij hierop toe door in de Aandeelhouderscommissie en de Algemene Vergadering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • te sturen op de doelen van het strategisch plan; • de uitvoering van de jaarlijkse beleidsplannen te bewaken; • de jaarrekening te toetsen.
Financieel belang	De provincie Overijssel bezit 29.465.662 aandelen, die een boekwaarde vertegenwoordigen van € 46,3 miljoen.
Bijzonderheden	Enexis Netbeheer B.V. opereert in een gereguleerde markt, onder toezicht van de Energiekamer. Toezichthouder Autoriteit Consument en Markt (ACM) stelde in 2016 de maximaal toegestane tarieven voor 2016-2021 vast. Enexis geeft aan dat hierdoor en de investeringen in de energietransitie de tarieven en het rendement van de onderneming onder druk komen te staan.

Enexis zet de komende jaren in op thema's die relevant zijn in het licht van het Klimaatakkoord. Zij streeft naar versnelling van de energietransitie vanuit haar huidige en toekomstige infrastructurele rol. Als kernpartner in het programma Nieuwe Energie 2017-2023 trekt Enexis het uitvoeringscluster 'energie-infrastructuur en warmte'. Ook verzorgt zij de monitoring van de voortgang van het programma. Gemeenten onderzoeken op wijkniveau welke alternatieve energiedragers mogelijk/wenselijk zijn. Enexis doet hiervoor de technische analyse en vormt een belangrijke schakel voor regionale afstemming met betrekking tot een (nieuwe) energie-infrastructuur. Ook bij deze nieuwe ontwikkelingen streeft zij naar een goede balans tussen klanttarieven, bedrijfsresultaat en maatschappelijk rendement in de vorm van investering in energietransitie.

Meer informatie <https://www.enexisgroep.nl/>

Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO)

Herstructureringsmaatschappij Overijssel N.V. (HMO) (Zwolle)

Hoort bij prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van het bebouwd gebied
5.3.1 Werklocaties: basis op orde

Provinciaal publiek belang HMO draagt zorg voor een goede basiskwaliteit en kwantiteit van alle typen werklocaties, zodat bedrijven goed kunnen functioneren en werkgelegenheid behouden blijft of kan groeien. Dit belang is verankerd in de statuten van HMO waar het doel van de onderneming omschreven is als: samen met publieke en private partijen bijdragen aan het op een duurzame wijze realiseren van herstructurering van bedrijventerreinen en overige registergoederen in Overijssel, met als doel zorgvuldig ruimtegebruik te bewerkstelligen en een goed economisch vestigingsklimaat voor ondernemers te (doen) waarborgen.

Juridische vorm Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen Provincie Overijssel (100%).
In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.

Bestuurlijke betrokkenheid Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: E. Boerman). Als aandeelhouder zien wij toe op de uitvoering van het Strategisch Beleidsplan 2018-2022 en het Meerjaren Investeringsprogramma 2018-2022.

Financieel belang De stand van het eigen vermogen van HMO bedraagt ultimo 2018 € 41,8 miljoen. Het door de provincie ingebrachte aandelenkapitaal bedraagt € 43,8 miljoen. Voor het verschil is een voorziening getroffen van € 2,0 miljoen: voorziening Participatie HMO.

Met het verbreden van de opdracht is het totale investeringsbudget van HMO uitgebreid naar € 55,9 miljoen. Dit bedrag is voor een deel gelabeld ingezet voor het Masterplan fase II gebiedsontwikkeling (€ 12,5 miljoen), Stadsbeweging (€ 4 miljoen) en Launching Customer (€ 2,5 miljoen). Terugbetaalde gelabelde middelen mogen door HMO opnieuw (revolverend) worden ingezet voor alle type werklocaties. Ten tijde van het opstellen van deze begroting geldt dat alleen voor Launching Customer de beschikbaar gestelde middelen nog niet volledig zijn ingezet.

Bijzonderheden In oktober 2016 stemde u in met verbreding van de opdracht van HMO naar alle typen werklocaties (Statenvoorstel en besluit). Het Strategisch Beleidsplan en het Meerjaren Investeringsprogramma 2018-2022 van HMO zijn hiermee in lijn gebracht en eind 2017 door de aandeelhouders vastgesteld. Daarbij zijn volgende doelen meegegeven aan HMO:

- De basis op orde houden van alle type werklocaties;
- Behoud en versterking van werkgelegenheid;
- Versterking ruimtelijke kwaliteit;
- Behoud van waarde van werklocaties;
- Revolverende inzet van provinciale middelen.

De werkzaamheden van HMO in 2020 zullen binnen dit kader worden verricht waaronder in de topwerklocaties (Twente en West-Overijssel) en de binnensteden. Met de verwachte besteding in 2019 zal nagenoeg het volledige investeringsbudget beschikbaar gesteld zijn. Vanaf 2020 zal HMO moeten investeren vanuit middelen die terugkomen en wat hen wordt toegezegd vanuit het Coalitieakkoord 2019-2023.

Meer informatie <https://www.hmo.nl/>

Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (HFO)

Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel B.V. (Zwolle)

Hoort bij prestatie 5.3.2 Bestaande werklocaties
5.5.4 Verstrekken risicokapitaal

Provinciaal publiek belang De Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel B.V. draagt, via haar dochtermaatschappijen – de werkfondsen - bij aan versterking van de regionale economie in Overijssel. Samen vormen zij een holding.

De werkfondsen ontplooiën economische activiteiten op initiatieven die dicht tegen de markt aanliggen en relatief risicovol zijn. De inzet van provinciale middelen stimuleert dat andere (private) investeerders mee investeren. De Houdstermaatschappij houdt toezicht op de werkfondsen en bewaart de middelen en kent een Raad van Commissarissen en een Fondsbeheerder.

Juridische vorm Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen Provincie Overijssel is eigenaar (100%) van de Houdstermaatschappij. De Houdstermaatschappij is op haar beurt (100%) eigenaar van de Werkfondsen BV's: Innovatiefonds Overijssel I B.V., Innovatiefonds Overijssel II B.V. en SPV Hengelo B.V.. In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.

Bestuurlijke betrokkenheid Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: R.H. de Witte).

Financieel belang In 2015 is het aandelenkapitaal van de Houdstermaatschappij (€10.000) volgestort en zijn de leningen uit de Voorloperregeling van Innovatiefonds Overijssel (€ 11,8 miljoen) gestort. Aanvullend is in 2016 € 12,3 miljoen verstrekt in de vorm van agiostortingen en beheerkosten. Het totale gestorte vermogen is daarmee € 24,2 miljoen.

De door u vastgestelde maximale investeringsvolumes van de werkfondsen van zijn:

- Innovatiefonds I (IFO I): € 28,5 miljoen, jaarlijks op te hogen met middelen die uit IFO II worden overgeheveld naar IFO I;
- Innovatiefonds II (IFO II): € 13,0 miljoen, jaarlijks te verlagen met middelen die van IFO II

	worden overgeheveld naar IFO I.
	Het eigen vermogen van de (geconsolideerde) Houdstermaatschappij bedraagt per ultimo 2018 € 16,2 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van de Houdstermaatschappij en het totale door de provincie gestorte vermogen (€ 24,2 miljoen) houden wij een voorziening aan van € 8 miljoen. De boekwaarde wordt daarmee bepaald op € 16,2 miljoen.
Financieel risico	Het eigen vermogen van de (geconsolideerde) Houdstermaatschappij bedraagt per ultimo 2018 € 16,2 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van de Houdstermaatschappij en het totale door de provincie gestorte vermogen (€ 24,2 miljoen) houden wij een voorziening aan van € 8 miljoen [voorziening Deelneming HFO].
Bijzonderheden	<p><i>Houdstermaatschappij</i></p> <p>Vanaf 2019 geeft de Houdstermaatschappij uitvoering aan het Meerjaren Investeringsplan 2019-2022.</p> <p><i>Innovatiefonds Overijssel I en II B.V.</i></p> <p>U heeft € 41,5 miljoen beschikbaar gesteld voor Innovatiefonds Overijssel voor investeringen waarbij private partijen voor € 165 miljoen (mee) investeren. Hiermee worden 2.100 arbeidsplaatsen gerealiseerd en/of behouden. Innovatiefonds I en II investeren volop in de Overijsselse economie. Wij verwachten dat deze lijn in 2020 wordt doorgezet.</p>
Meer informatie	www.hfoverijssel.nl
Ontwikkelingsmaatschappij Oost NL	
Ontwikkelingsmaatschappij Oost NL (Apeldoorn)	
Hoort bij prestatie	5.5.1 Basisinfrastructuur innovatie
Provinciaal publiek belang	<p>Oost NL is een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM). De onderneming versterkt de economische structuur en werkgelegenheid van Oost-Nederland en draagt bij aan het Overijsselse vestigingsklimaat voor innovatieve ondernemers.</p> <p>De inspanningen op het gebied van innoveren, internationaliseren (acquisitie en handelsbevordering) en investeren (verstrekken van risicofinanciering), richten zich op maatschappelijke opgaven en op HTSM (High Tech Systemen en Materialen) en haar belangrijkste toepassingsgebieden. Dit belang is verankerd in de statuten van Oost NL waar het doel van de onderneming omschreven is als:</p> <p><i>het versterken van de economische structuur en de werkgelegenheid in Gelderland en Overijssel door:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>het economisch ontwikkelingsproces te bevorderen;</i> • <i>(gericht op bedrijfsinnovatie) het aantrekken/versterken van bedrijven;</i> • <i>deel te nemen in / financieren van ondernemingen die bijdragen aan de economische ontwikkeling of overige diensten te verlenen voor uitvoering en ontwikkeling van projecten op economisch terrein.</i>
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	<p>De aandelenverhouding van Oost NL is</p> <ul style="list-style-type: none"> • Staat der Nederlanden 54,6%;

- Provincie Gelderland 29,8%;
- Provincie Overijssel 13,2%;
- Universiteit Twente 2,4%;
- Regio Twente 0,0000017% (één aandeel).

In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.

Bestuurlijke betrokkenheid Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: E. Boerman). Jaarlijks zijn er twee Algemene Vergaderingen, waarvan de tweede in het teken staat van de strategische oriëntatie van de vennootschap. In 2020 zal de portefeuillehouder namens de provincie toezien op de besteding van de liquide middelen in business cases en een meer strategische benadering ten aanzien van de investeringsportefeuille van Oost NL.

Financieel belang De boekwaarde van het Overijsselse deel in het aandelenkapitaal bedraagt € 10,2 miljoen. Naast een financieel belang heeft de provincie ook een subsidierelatie met Oost NL, waarvoor het jaarlijkse activiteitenplan van Oost NL de basis vormt.

Bijzonderheden *Meerjarenplan Oost NL 2019-2022*

In 2020 is de uitvoering van het Meerjarenplan 2019-2022 in volle gang. Daarin is in een samenspel tussen de ROM en haar subsidiënten - met inbreng van stakeholders en experts - de nieuwe koers voor de organisatie bepaald. Belangrijke aanscherping in het beleid voor Oost NL is de grotere focus op de bijdrage aan maatschappelijke opgaven (waaronder de energietransitie en de circulaire economie) door deze te vertalen naar economische kansen voor bedrijven. Daarmee sluit landsdeel Oost Nederland goed aan op het beleid van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, dat in het teken staat van de missie gedreven economie.

Ook wordt met het Meerjarenplan ingespeeld op de digitalisering van de economie. Tevens is er aandacht voor het vergroten van de integraliteit van de dienstverlening binnen Oost NL en het laten renderen van de beschikbare liquide middelen in de fondsen. Voor dit laatste stelt Oost NL separaat een marktaanvalsplan op.

Invest NL

Belangrijke ontwikkeling in de context van Oost NL en de andere Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) in Nederland is de oprichting van de staatsinvesteringsbank Invest-NL door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Deze ontwikkelings- en investeringsinstelling richt zich op het mogelijk maken van gewenste investeringen in bedrijven en projecten, die vanwege hun risico-rendementsverhouding of lange en onzekere terugverdientijd onvoldoende financiering uit de markt aan kunnen trekken. Invest-NL heeft € 2,5 miljard beschikbaar gesteld gekregen voor aandelenparticipaties, leningen en het financieren van de buitenlandse handel. De wijze waarop de samenwerking tussen Invest-NL en de regio's wordt vormgegeven is nog niet uitgekristalliseerd. Invest-NL zou aanvankelijk reeds op 1 januari 2018 operationeel moeten zijn, maar de start is door het ministerie uitgesteld tot najaar 2019.

Meer informatie www.oostnl.nl

Publiek Belang Elektriciteitsproductie (PBE)

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ('s-Hertogenbosch)

Hoort bij prestatie Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Provinciaal publiek belang	Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. De vennootschap is indertijd opgericht om namens de verkopende aandeelhouders van Essent te bemiddelen in het geschil met EPZ (de exploitant van onder meer kerncentrale Borssele).
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	Provincie Groningen (6,0%), provincie Drenthe (2,3%), provincie Overijssel (18,7%), provincie Flevoland (0,02 %), provincie Noord-Brabant (30,8%), provincie Limburg (16,1%) en gemeenten in deze provincies en de provincie Friesland. In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.
Financieel belang	Het aandelenbezit van de provincie Overijssel vertegenwoordigt een boekwaarde van € 19.000.
Bijzonderheden	Ondanks dat het escrow fonds in juli 2016 is uitbetaald en geliquideerd (zie Verkoop Vennootschap B.V.), dient de vennootschap nog in stand gehouden te worden. De reden hiervoor is dat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten (convenanten) die bij de overdracht van EPZ aan RWE c.q. Delta zijn afgesloten. De verwachting is dat dit eind 2019 wordt afgerond. Op dit moment is nog niet duidelijk of of dit gaat lukken.
Meer informatie	-
Vitens	
Vitens N.V. (Zwolle)	
Hoort bij prestatie	1.5.3 Waarborgen kwaliteit drinkwater en grondwater.
Provinciaal publiek belang	Wettelijk is vastgesteld dat de aandelen van de drinkwaterbedrijven in publieke handen blijven. Het belang van de provincie Overijssel als aandeelhouder in Vitens is historisch gegroeid. Met ons aandeelhouderschap borgen wij onze verantwoordelijkheid voor een goede drinkwatervoorziening in Overijssel. Dit belang is verankerd in de statuten van Vitens waar het doel van verbonden partij omschreven is als: De uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen: de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt.
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	De aandelen van Vitens N.V. zijn in handen van 98 aandeelhouders waaronder de provincie Friesland, provincie Gelderland, provincie Overijssel (13,40%), provincie Flevoland en provincie Utrecht en 93 van de in deze provincies liggende gemeenten. In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Commissie van Aandeelhouders, die de besluitvorming door de Algemene Vergadering voorbereidt. De portefeuillehouder zal in 2020 namens de provincie toezien op uitvoering van het strategisch

	plan en daarmee samenhangend, het financieel beleid van de onderneming.
Financieel belang	De provincie Overijssel bezit 774.096 aandelen. De boekwaarde daarvan bedraagt € 34.991.000,-. Daarnaast is sprake van een achtergestelde lening die per 1 juli 2021 volledig afgelost zal zijn (oorspronkelijk bedrag €24,3 miljoen; oorspronkelijke looptijd vijftien jaar). Verwachte stand ultimo 2020: €1,6 miljoen.
Bijzonderheden	<p>Vitens draagt zorg voor betrouwbare levering van goed drinkwater tegen zo laag mogelijke kosten. Door duurzame inzet van bronnen en middelen kan Vitens hier ook op de lange termijn aan voldoen.</p> <p>Het financieel jaarplan 2019-2021 laat op meerdere onderdelen een trendbreuk zien ten opzichte van de afgelopen jaren. Allereerst laat het investeringsplan 2019-2023 een structurele verhoging zien in het investeringsbedrag naar een bruto-niveau van € 150 - € 170 miljoen (netto € 130 - € 150 miljoen) per jaar. Over de gehele periode wordt een investeringsvolume van € 799,5 miljoen voorzien.</p> <p>Belangrijkste ontwikkelingen die hieraan ten grondslag liggen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blijvend hoog niveau aan nieuwe aansluitingen (economische hoogconjunctuur); • Marktwerving (schaarste aannemersmarkt); • Meer zakelijke vraag naar drinkwater, waardoor investeringen nodig zijn in extra capaciteit; • Meer inzicht in benodigde vervangingsinvesteringen (hoger niveau saneringen); • Hoger niveau reconstructies door verzoeken van externe partijen; • Toenemende ICT-investeringen met een kortere afschrijvingsduur (SAPtransformatie, cybersecurity); • Klimaatverandering met extremere periodes van droogte en natheid. <p>Op de langere termijn verwacht Vitens het hogere investeringsniveau nodig te hebben om aan de vraag te kunnen blijven voldoen en de effecten van klimaatverandering op te kunnen vangen. Deze ontwikkeling heeft zijn weerslag op het balanstotaal (toename), rentedragende schulden (toename aan te trekken financiering) en solvabiliteit en mogelijk op het uit te keren dividend.</p> <p>In de aandeelhoudersvergadering van juni 2019 is een herziening van het financieel beleid vastgesteld voor de periode 2020-2022 dat past bij de financiële projecties voor de komende 3 jaar.</p> <p>Belangrijkste aanscherpingen op het financieel beleid zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vitens kent een maximaal toelaatbaar te behalen rendement op haar geïnvesteerd vermogen (WACC). Met het vaststellen van de WACC bepaalt de Minister de vermogenskosten die de drinkwaterbedrijven maximaal mogen betrekken bij het vaststellen van de tarieven voor hun wettelijke taken voor het leveren van drinkwater. Om ervoor te zorgen dat de tarieven, die Vitens doorberekend aan haar klanten, niet schommelen houden zij rekening met een buffer van 0 – 0,5% op de maximaal toegestane WACC. • Om de oplopende schulden de komende jaren op te kunnen vangen en het 24/7 betaalbaar en betrouwbaar water nu en in de toekomst te kunnen blijven garanderen, zal de aankomende jaren de streefwaarde van de te behalen solvabiliteit stijgen naar een niveau van 35%. Hiermee wordt beoogd aan de ratio's zoals gesteld door de kredietverstrekkers te voldoen en de financierbaarheid naar de toekomst toe veilig te stellen. Indien de solvabiliteit daalt tot

	<p>onder het minimum van 30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanuit het belang van continuïteit en ervaringen van de afgelopen jaren is daarom de range voor dividend aangepast naar een niveau van 0 tot maximaal 50%.
Meer informatie	www.vitens.nl
Vordering Enexis	
Vordering op Enexis B.V. ('s-Hertogenbosch)	
Hoort bij prestatie	Algemene dekkingsmiddelen en financiering.
Provinciaal publiek belang	<p>Deze verbonden partij draagt inhoudelijk niet bij aan een specifiek beleidsdoel in de Begroting. De verbonden partij fungeert slechts als een administratief doorgeefluik tussen Enexis en haar aandeelhouders.</p> <p>Voor een eenvoudigere coördinatie en beheersbaarheid van de belangen van de aandeelhouders is er voor gekozen deze vennootschap tijdelijk op te zetten. De vennootschap heeft tot doel de verkopende aandeelhouders te vertegenwoordigen bij het beheer en de uitoefening van rechten en verplichtingen op grond van de vordering op Enexis Holding NV en de daaraan verbonden back-to-backleningen van de verkopende aandeelhouders.</p>
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	<p>Provincie Groningen (6,57%), provincie Drenthe (2,37%), provincie Overijssel (19,68%), provincie Noord-Brabant (30,83%), provincie Limburg (16,13%) en gemeenten in deze provincies en in de provincie Flevoland.</p> <p>In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.</p>
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Daarnaast heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.
Financieel belang	Wij bezitten 393.711 aandelen die een boekwaarde vertegenwoordigen van € 19.000.
Bijzonderheden	Om de overname van het netwerk van Essent door Enexis in 2009 te financieren was een bruglening in het leven geroepen van de aandeelhouders aan Enexis. Deze bedroeg in totaal € 1,8 miljard en bestond uit vier tranches: A € 450 miljoen, B € 500 miljoen, C € 500 miljoen en D € 350 miljoen. Tranche D wordt in september 2019 afgelost, waarmee alle tranches zijn afgelost.
Meer informatie	-
Wadinko	
Wadinko N.V. (Zwolle)	
Hoort bij prestatie	5.5.4 Verstrekken risicokapitaal
Provinciaal publiek belang	Wadinko N.V. geeft ondernemers toegang tot risicofinanciering. De vennootschap heeft ten doel gezonde bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid te stimuleren in het werkgebied van haar aandeelhouders (Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe), met risicodragend kapitaal, kennis, managementondersteuning en netwerken.

Wadinko neemt rechtstreeks deel in het aandelenkapitaal van ondernemingen. Zij richt zich op bedrijven die willen groeien of innoveren, zich willen verzelfstandigen of opvolgingsvraagstukken hebben. De bedrijven waar Wadinko bij voorkeur in participeert, behoren tot de maakindustrie en de zakelijke dienstverlening.

Dit belang is verankerd in de statuten van Wadinko waar het doel van de onderneming omschreven is als: het deelnemen in en het directie voeren over andere ondernemingen die (bij voorkeur) werkzaam zijn in Overijssel, waaronder bedrijven werkzaam op het gebied van kunststoffen en milieutechnieken en zo de werkgelegenheid te bevorderen.

Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	<p>Provincie Overijssel (25,12%) en de gemeenten Borne, Dalfsen, Deventer, Dinkelland, Hardenberg, Hellendoorn, Hof van Twente, Kampen, Losser, Meppel, Noordoostpolder, Olst – Wijhe, Ommen, Raalte, Rijssen – Holten, Staphorst, Steenwijkerland, Tubbergen, Twenterand, Urk, Westerveld, Wierden, Zwartewaterland en Zwolle.</p> <p>In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.</p>
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: T.A. de Bree). De aandeelhouders van Wadinko hebben in juni 2015 ingestemd met de door de directie geformuleerde ambitie voor de periode tot en met 2020. De portefeuillehouder zal in 2020 namens de provincie aandacht vragen voor investeringen die tevens bijdragen aan onze provinciale doelen en daarmee in de werkgelegenheid in Overijssel.
Financieel belang	De provincie Overijssel bezit 600 van de 2.389 aandelen welke een boekwaarde van nihil vertegenwoordigen.
Bijzonderheden	<p>De directie van Wadinko heeft in de algemene vergadering (5 juni 2015) haar ambitie voor 2020 aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In totaal 5.000 mensen aan het werk te hebben bij de ondernemingen waar zij in participeert; • Het bevorderen van de kwaliteit van de bedrijvigheid bij ondernemingen door 1) achtergestelde ondernemingsleningen te verstrekken om versneld te kunnen groeien en 2) verdere uitbouw van de Wadinko Academy en het Wadinko Traineeship; • De huidige activiteiten te continueren met ophoging van de maximale instapgrens voor het aangaan van een participatie naar € 5 miljoen; • Het huidige dividendbeleid te continueren tot 2021; • Een rendement van 4% op het eigen vermogen. • Wadinko heeft samen met een tweetal private partners WIMM opgericht. WIMM richt zich op behoud en ontwikkeling van talent in bedrijven in Overijssel. Ook in 2020 worden gerichte trainingsprogramma's en opleidingsfaciliteiten geboden aan: <ul style="list-style-type: none"> • directeuren van de participaties van Wadinko; • directies van ondernemingen in het werkgebied van Wadinko; • medewerkers bij de participaties die toe zijn aan de volgende stap (persoonlijke begeleiding). <p>Ook is er een traineeship voor jong technisch talent. Zij doen twee jaar werkervaring op bij een drietal participaties. De opzet sluit goed aan bij ons provinciale beleid op Human Capital.</p>
Meer informatie	www.wadinko.nl

Interprovinciaal Overleg (IPO)

Interprovinciaal Overleg (IPO) ('s-Gravenhage)	
Hoort bij prestatie	Algemene dekkingsmiddelen en financiering.
Provinciaal publiek belang	Als vereniging draagt IPO niet bij aan een specifieke prestatie in de begroting. Echter, lidmaatschap van IPO is van belang voor de bestuurlijke betrokkenheid bij de kerntaken die de provincies gezamenlijk uitvoeren. De vereniging IPO heeft tot doel: <ul style="list-style-type: none"> • De belangen van provincies te behartigen • Het bieden van een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen • Het stimuleren en entameren van vernieuwingsprocessen binnen de provincies.
Juridische vorm	Privaatrechtelijke organisatie (vereniging, Burgerlijk wetboek, boek 2).
Partijen	De twaalf provincies.
Bestuurlijke betrokkenheid	Bestuurslid Y.J. van Hijum. Provinciale Staten van iedere provincie wijzen uit hun midden twee personen aan ter vertegenwoordiging van hun provincie in de algemene vergadering.
Financieel belang	Op 9 september 2014 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met het afgeven van een borgstelling ter hoogte van € 0,6 miljoen aan het IPO voor een lening van BNG, ten behoeve van de overbrugging van de verhuizing naar en inrichting van nieuwe kantoorruimte van het IPO. De stand van de garantstelling per 31 december 2018 is € 0,36 miljoen. De garantstelling vervalt op 15 oktober 2024. Aflossing en rente verloopt via de jaarlijkse provinciale bijdragen aan het IPO. Bij een eventueel inroepen van de garantstelling wordt het effect voor Overijssel verrekend met de IPO-bijdrage.
Bijzonderheden	In 2018 heeft betaling van de vierde termijn plaatsgevonden, waardoor de hoogte van de garantstelling ook navenant lager wordt en uitkomt op € 0,36 miljoen.
Meer informatie	www.ipo.nl

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen (Nazorgfonds)

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Overijssel (Nazorgfonds) (Zwolle)	
Hoort bij prestatie	2.2.3 Beheer Nazorgfonds
Provinciaal publiek belang	De Leemtewet (aanvulling Wet milieubeheer) waarborgt dat gesloten stortplaatsen geen of zo weinig mogelijk gevolgen voor het milieu hebben. Op grond van deze wet zijn wij bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de nazorg van stortplaatsen waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort.
Juridische vorm	Het fonds is opgericht door het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel (artikel 15.47, lid 1 Wm) en is een rechtspersoon bij wet (artikel 15.47, lid 3 Wm).
Partijen	Provincie Overijssel, N.V. ROVA en Twence B.V. In 2020 wordt geen wijziging in het belang van de provincie Overijssel voorzien.
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: het voltallige college van Gedeputeerde Staten. Dagelijks bestuur: T.A. de Bree en Y.J. van Hijum. Bestuurlijk Overleg Nazorgfonds: T.A. de Bree en Y.J. van Hijum, een vertegenwoordiger van N.V. ROVA en een vertegenwoordiger van Twence B.V. ROVA en Twence

hebben in dit orgaan recht van inspraak, maar geen beslissingsbevoegdheid. In 2020 zal de bestuurlijke aandacht uitgaan naar de haalbaarheid van het doelvermogen.

Financieel belang

Om invulling te geven aan de verantwoordelijkheid van de Leemtewet bepaalt de wet (art. 15.44 Wm) dat uw Staten een heffing instellen ter bestrijding van de kosten van de nazorg bij stortplaatsen waar na 1 september 1996 nog afval gestort wordt. Deze heffing wordt bij belastingverordening opgelegd aan de exploitanten van de stortplaatsen in Overijssel. Uw Staten hebben deze belastingverordening op 30 maart 1999 vastgesteld. Wij zijn verplicht de opbrengsten van de heffing af te dragen aan het 'Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Overijssel'.

Sinds enkele jaren is de bijbehorende tarieventabel buiten werking gesteld, omdat tot 2016 de verwachting was dat de omvang van het fonds en de verwachte rendementen voldoende zouden zijn om de vereiste doelvermogens te realiseren. Dit laatste is niet meer het geval voor de locatie Elhorst Vloedbelt. Zie de aanvullende toelichting bij bijzonderheden.

Bijzonderheden

Eind 2013 is besloten om van het aanwezige vermogen circa € 10 miljoen door een professionele belegger (Rabobank) te laten beleggen in aandelen en obligaties. In 2018 is besloten om een bedrag van € 1,5 miljoen toe te voegen aan het beleggingsvermogen tot een totaal van € 11,5 miljoen. De resterende € 1,5 miljoen wordt als liquide middelen aangehouden.

Gelet op de huidige rentetarieven is het hoogst onzeker of het afgesproken te behalen rendement van 5,06% gerealiseerd kan worden. Naar het zich laat aanzien zullen de stortvolumes in 2020 blijven afnemen, dan wel gelijk blijven aan 2019. Dit zal tot gevolg hebben dat de stortlocaties langer open zullen blijven dan voorzien. Dit kan gevolgen hebben voor de opbouw van de vereiste doelvermogens.

De voor de stortlocaties opgestelde nazorgplannen zijn in 2016 geheel herzien. Hierbij heeft tevens een herberekening van de vereiste doelvermogens plaatsgevonden. Voor de locatie Elhorst Vloedbelt is het vereiste doelvermogen zodanig gewijzigd dat de verwachting is dat dit niet gerealiseerd zal worden door de rente inkomsten. Voor de andere twee locaties is de verwachting dat het vereiste doelvermogen gerealiseerd gaat worden. In 2020 zal gestart worden met het herzien van de vastgestelde nazorgplannen.

Door vermogensbeheerder Rabobank, is een langjarig prognose rendement afgegeven van 3,1%. Op basis van dit rendement en het nu aanwezige vermogen voor de locatie Elhorst Vloedbelt is de verwachting dat er in 2082 nog een tekort is van circa € 5,5 miljoen. Door Twence B.V. voor deze locatie een jaarlijkse heffing van € 40.000 op te leggen in combinatie met een prognose rendement van 3,1% zal het vereiste doelvermogen voor de locatie Elhorst Vloedbelt gerealiseerd kunnen worden.

Meer informatie

-

Financieel overzicht verbonden partijen

	Financiële betrokkenheid (per 01.01.2020)		Financiële kengetallen 2020 (x € 1 miljoen)					Geraamde opbrengsten in 2020 (x € 1 miljoen)
	percentage van het aandelenkapitaal	percentage aandelen in het	Geraamd eigen vermogen per	Geraamd eigen vermogen per	Vreemd vermogen per 01.01	Vreemd vermogen per 31.12	Geraamd resultaat	Dividenden / Rentewinstuitkeringen

	resultaat	01.01	31.12					
Gemeenschappelijke regelingen								
SSC ONS	35,38	0,20	0,20	2,19	7,62	-	n.v.t.	n.v.t.
ADT	50,00	-	-	40,13	45,44	(17,77)	-	-
ODIJ	10,00	0,76	0,76	2,10	2,10	-	n.v.t.	n.v.t.
ODT	10,61	0,13	0,24	0,37	0,60	0,11	n.v.t.	n.v.t.
RBT	23,00	0,64	1,24	115,04	99,86	(21,33)	-	-
Vennootschappen en coöperaties								
BNG	0,16	4.991,00	4.991,00	132.510,00	132.510,00	-	-	2,61
CBL vennootschap	18,71	0,13	0,12	0,02	0,02	(0,01)	-	-
Coöp. DOVA	5,24	0,50	-	-	-	(0,50)	-	-
CSV Amsterdam	18,71	0,65	0,55	0,05	0,05	(0,10)	-	-
Energiefonds Overijssel	100,00	0,15	0,15	192,50	222,50	(0,50)	-	-
Enexis	19,68	4.124,00	4.224,00	2.900,00	2.900,00	200,00	17,72	-
HMO	100,00	52,79	52,79	-	-	-	-	-
HFO	100,00	22,99	24,57	23,39	22,66	0,92	-	-
Oost NL	13,19	86,01	86,01	8,18	8,18	-	-	-
PBE	18,71	1,59	1,58	0,02	0,02	(0,02)	-	-
Verkoop vennootschap	18,71	0,09	0,06	-	-	(0,03)	-	-
Vitens	13,40	*	*	*	*	*	0,75	0,05
Vordering op Enexis	19,68	-	-	-	-	-	-	-
Wadinko	25,12	68,00	68,00	-	-	1,20	0,30	-
Verenigingen								
IPO	8,33	2,72	2,72	24,39	24,27	-	-	-
Overige								

Nazorgfonds Overijssel	n.v.t.	13,24	13,68	-	-	0,44	n.v.t.	n.v.t.
---------------------------	--------	-------	-------	---	---	------	--------	--------

* Het ministerie van Infrastructuur en Milieu is voornemens het toegestane rendement (WACC) voor drinkwaterbedrijven voor de periode 2020/2021 te verlagen. De WACC heeft grote invloed op de tariefstelling voor de levering van drinkwater. Deze verlaging moet nog verwerkt worden in de begroting van Vitens voor 2020 waardoor het op dit moment niet mogelijk is om een reële inschatting te maken van de cijfers van Vitens over 2020.

